

TAALLEESONDERWIJS -

4. Teksten steeds beter lezen

Projectbureau Kwaliteit ontwikkelt handreikingen en kwaliteitskaarten om het onderwijs in de basisvaardigheden taal/lezen en rekenen te verbeteren en opbrengstgericht werken te versterken. Deze publicaties zijn als pdf-bestand te downloaden van de websites www.schoolaanzet.nl, www.taalpilots.nl en www.rekenpilots.nl.

De kwaliteitskaart **Teksten steeds beter lezen** maakt deel uit van de serie **Leerlingen betrekken bij leesprestaties**

Inleiding

Doelgerichtheid is een belangrijk aspect van effectief en opbrengstgericht onderwijs. Doelgerichtheid betekent doelen stellen en na een periode van gerichte inspanning nagaan of die doelen zijn bereikt. Doelgerichtheid is een houding die bewust moet worden aangeleerd. Zowel leerkrachten als leerlingen moeten 'doelbewust' zijn om de doelen daadwerkelijk te halen.

De serie kwaliteitskaarten *Leerlingen betrekken bij leesprestaties* biedt handvatten aan leerkrachten die hun leerlingen bewuster en doelgerichter willen laten lezen. Aan de hand van deze kwaliteitskaarten kunnen leerkrachten hun leerlingen betrekken bij hun eigen leesontwikkeling door hen de leesactiviteiten en leesprestaties zelf in kaart te laten brengen. Op deze manier stellen leerlingen niet alleen vast of ze vooraf gestelde doelen hebben behaald, ook krijgen ze een beter beeld van de inzichten die ze opdoen tijdens het lezen of de daarmee samenhangende activiteiten, en kunnen ze bij hun verdere leesontwikkeling en lees-aanpak bewuster gebruik maken van die inzichten.

Toelichting

Het oefenen van het lezen van teksten heeft als doel het vloeiend lezen ervan te ontwikkelen of te onderhouden. Ontwikkelen als die vaardigheid nog onvoldoende is, onderhouden om een verworven vaardigheid op peil te houden. Kinderen die hun eigen oefenstof maken zullen met meer motivatie oefenen.

Gebruik

Op de kaart *Teksten steeds beter lezen* houden leerlingen zelf bij hoe goed ze een tekst voorlezen, en hoe vaak ze de tekst hebben geoefend. Een 'maatje' geeft feedback op het voorlezen. Het doel van de kaart is leerlingen inzicht te geven in de eigen vorderingen.

Vorbereiding

Kopieer voor iedere leerling de kaart *Teksten steeds beter lezen*.

Activiteit

1. Het doel is dat kinderen een tekst correct kunnen voorlezen, in het juiste tempo en met goede intonatie. Bespreek dit doel.
2. Geef kinderen een tekst of laat kinderen een tekst kiezen, bijvoorbeeld een kopie van een bladzijde uit het boek dat ze vrij lezen.

3. De kinderen lezen de tekst herhaald.
4. Na het oefenen en voorlezen aan een medeleerling vullen de leerlingen de kaart in.

Tips

- Deze vorm van oefenen is een toepassing van voordrachtslezen. Een leergang voor voordrachtslezen is verkrijgbaar als onderdeel van het door CED-Groep ontwikkelde oefenmateriaal *Leesweg Plus*. Wanneer u over deze leergang beschikt kunt u instructie geven op verschillende voordrachtsaspecten en aangeven waarop u of het maatje vooral zult letten tijdens het voorlezen.
- Wanneer u een groepje kinderen instructie hebt gegeven op een voordrachtsaspect en de tekst gebruikt om in deze toepassingssituatie na te gaan of de kinderen het lesdoel bereikt hebben, kunt u de kaart laten invullen op basis van de feedback die u zelf geeft.

Feedback

Gesprekken met kinderen over hun resultaten zijn absoluut noodzakelijk. Samen met de leerkracht stilstaan bij gemaakte vorderingen of het relaties leggen met het aantal keren oefenen, zorgt ervoor dat kinderen zich competentier gaan voelen en gemotiveerd blijven oefenen. Kinderen die hun vaardigheid in vloeiend lezen zelfstandig hebben onderhouden hebben deze feedback nodig om dergelijke onderhoudsoefeningen serieus te blijven nemen.

Voor kinderen die oefenen om hun vaardigheid in vloeiend lezen te vergroten (de zwakke lezers) is het essentieel dat zij feedback van de leerkracht ontvangen. Als het blad is ingevuld na een aantal keren oefenen, kan hier bijvoorbeeld tijd voor worden ingeruimd tijdens de verlengde instructie van een leesles. Aan kinderen die hun vaardigheid in vloeiend lezen onderhouden hebben (de gemiddelde en betere lezers), kan groepsgewijs feedback worden gegeven.

Vragen die in beide gespreksituaties onder andere aan de orde kunnen komen zijn:

- Ben je tevreden over je eigen leesprestatie?
- Wat vond je maatje van je leesprestatie?
- Welke aanwijzingen heb je van je maatje gekregen?
- Hoe vaak heb je geoefend?
- Heb je naar eigen idee voldoende keren geoefend?
- Heb je de eigen doelen gehaald?
- Heb je naar eigen idee voldoende keren geoefend?

TEKSTEN STEEDS BETER LEZEN

Dit blad is van: _____

De tekst heeft: _____ woorden

De tekst heeft: _____ zinnen

de 1e keer deed ik er zo lang over	... min ... sec		de 1e keer had ik zoveel woorden fout	
Ik heb zo veel keer geoefend: 1x 2x 3x 4x 5x 6 x x				
de 2e keer deed ik er zo lang over	... min ... sec		de 2e keer had ik zoveel woorden fout	

Ik heb de tekst laten horen aan: _____

Zij / hij vond dat ik de tekst:

☐ te snel ☐ te langzaam ☐ in de goede snelheid had voorgelezen,

en dat het

☐ mooi op toon klonk,

namelijk, ☐ spannend ☐ grappig ☐ verdrietig ☐

☐ een beetje eentonig klonk

☐ deze tip kreeg ik van haar/hem: _____

Zelf vond ik het zo klinken: _____

Colofon

De kwaliteitskaarten **Leerlingen betrekken bij leesprestaties** zijn ontwikkeld door Yvonne Leenders en Ed Koekebacker. Projectbureau Kwaliteit ontwikkelt handreikingen en kwaliteitskaarten rond taal, rekenen en opbrengstgericht werken. Dit vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de PO-Raad.

Voor vragen rond de kwaliteitskaarten Taalleesonderwijs kunt u contact opnemen met Gea Spaans, e-mail info@schoolaanzet.nl.

© maart 2011 - Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:

PO-Raad/Projectbureau Kwaliteit,
Postbus 85246 - 3508 AE Utrecht
e-mail: info@schoolaanzet.nl
www.schoolaanzet.nl